

Jü Carta San Pablotá Guosa Huëpo Jiojtekähui Corintiommehui

Teboteri

1 ¹Ínapo, Pablo, Diosta eä pámani, Jesucristotau apóstol, áapo nee äbo bíttuak, jü hermano Timoteotamak, jume Cristota sualhuäpo nau anim buere joära Corintiempo jometaune jiojte, entok sime jume Cristota sualhuäpo nau anim buiära Acayapo jomemmaki. ²Yanti ehuame entok Diosta tü eähui enchimmaktunake, jü Dios itom Átchay entok Señor Jesucristota bétana.

Pablotá jiokot au inneähui

³Jü Diospo tü eri Dios áchayta béchïbo entok ä üusihua itom Señor Jesucristota béchïbo, bueituk nak jiokolihuäpo Achayri entok jíapsi yejtehuäpo Dios. ⁴Íri áapo jiokot anhuäpo itom jíapsi yechame, bueituk íneli kétchi itapo huatemte ára jíapsi yechanake jachin jiokot bem anëpo junne jum itom jíapsi yechahuaka pámani, Diosta itom jíapsi yechakä bénasi. ⁵Bueituk jachin jü Cristota béchïbo jiokot anhuame yún itot ä ayuka bénasi,

aneli kétchi jü Cristota itom jíapsi yechähui juebenna. ⁶Të, itapo jiokot ito bichätek, jíapsi joahuakate jinëuna; entok itapo Áapörík bétana jíapsi joahuätek, jinëuriata entok jíapsi jotehuamta enhim jipunakë béchïbo, íri jiokot anhuame imi yeu huéiyen íri jiba ajäria jü jiokot anhuaka itou ket hueme. ⁷Entok jü itom boobichäu enhim bétana huitti huéiyen, bueituk jüniate itomak jiokot enhim anëhui, entok kétchi jum jíapsi jotehuäpo itomakem kaate.

⁸Hermanom, enhimte ä jüneria-ia juka buiära Ásiapo jiokot itou sükamta; tüisi namuksi itou sika itom úttia béppa, íkäi itou hue násukte kaa jíapsaka áma ito yeu katmachiley.

⁹Bueitukte bëja itom suabahuaïte boobíchaïhuiy, íri íneli itou sika itom úttiärat kaa itom enakë béchïbo, ál-la Diostachi, jü kókkolam ára jiabitetuame.

¹⁰Áapo itom áma yeu sakatuak, entok jiba áma itom yeu kattua, jum buere jinhua machiku kókko huäpo. Entokte at boobíchaïhui itom ä úhuanakë béchïbo juka

kókko huamta, ¹¹inëlem ket emeë itom aniäteko oraciónim joakari ito bëchïbo. Bueïtuk imëri juebénakam ket ito bëchïbo Diostau buanäteko, juebénakam ket Diosta baisaunake juka Diosta tü eäu itom mabetakä bëchïbo.

*Jachiakasu Pablo kaa
pueblo Corintiou siika*

¹²Bueïtuk iri ajäria jü ujyória itom bíchakähui, jü itom naa kujaktepo huatem täyhui itom jiápsipo tüisi huéiyе, iri kaa emo buérialihuäpo ál-la huitti Dióstamak jíapsihuäpo. Kaa jume yoremem jita täyapo ál-la Diosta tü ehuäpo, inëlite ániat ito bojória, entok chë junne enchimmaki. ¹³Bueïtukte kaa huatek enchimmeu jöjte, juka huatek enchim nooka násuk at jünéaka juka huatek nokaka enchim at jünéapo. Tene ä boobíchaïhui ä chupépo enchim at jüneenakëhui, ¹⁴bueïtuk huatek huämém at jüneela, itom enchim ujyóriatukähui anëli kétchi ítapote ujyóriapo enchim jipure, huäri taahuarit Señor Jesústa yepsäpo.

¹⁵Íkäi huitti ehuamta jípurekane, bat enchimmeu huebabarek, bueïtuk guosa huépo Diosta tühua enchim jipunakë bëchbo; ¹⁶Macedonia buiärau bíchaa huepatne enchimmeu bat noitibare, chükula entok, Macedonia bétana nottilataka, huetek júchine enchimmeu yebijnake. Huanaï chükula emée nee böö toijnake Judea buiärau bícha. ¹⁷¿Jáamakne íkäi yáa báreka kaa tüisi ä yauhuak kaa

tüisi at suaka namuksi ino ä yáaka bëchïbo? ¿Entok ínëli jü ín yáa bareka eähui jáamak yorem ehuäpo huéiyе, bueïtuk ínëli jü guosa ehuame inot ayunake jü ínel jiayhuame “jehui” entok “ée”? ¹⁸Të Dios huitti ehuamta attiak jü enchimmeu itom nokaü entok, kaa “jehui” entok kaa “ée”. ¹⁹Bueïtuk jü Diosta Üusi, Jesucristo, enchim násuk ito bétana nokhuakame, ino bétana, Silvanota bétana, entok Timoteota bétana, kaa “ée” entok “jehui” tü jiaubahuäpo nok-ri; ál-la jehui tü jiaupo taahua, áapörirkuchi; ²⁰bueïtuk jü sime Diosta itom mak-rokau, áapörirkut chuppe. Huari bëchïbo, jü simek béppa ujyória Diostat bínna, entokte ínel jiaunake “Júnentunake” Cristo Jesústa huämi. ²¹Áapo juka huitti ehuamta itom makka Cristotamaki, entok juka Diosta bétana tékilta yáa iáhuaka yeu puahuamta. ²²Áapo itom seeyotuaka entok juka Espíritu Santota chükula itom mabetnakëü ä lüturiatukähui jíapsipo itom ä makkak.

²³Tene ketune kee jee Corintiou huéiyе ínel bat ín eäka bénasi, Diosta bíchäpone ín jíapsipo huitti enchim tejhua; bueïtuk enchim ín jiokolë bëchïbone; të kaa ä junëlituk, ín jíapsine ára nenka.

²⁴Katte úttiapo ito bétuk enchim an-ia Cristota sualhuäpo, ál-late enchim aniabareka aane, bueïtuk Diostat ehuäpo kutti jääbueka; enchim al-lenakë bëchïbo.

2 ¹Íaribéchïbo enchimmeu ín huépo kanne júchi enchim

sirokta báare. ²Bueituk ínapo enhim siroktuakätek, huanäisu, ¿jábesu nee al-leetuanake jäni? Al-la emée jíbba, jume ín siroktuakähui. ³Juäri béchibone enhimmeu jiojtek, bueituk enhimeu yepsakätek kaa sirokhuamta bit béchibö, huäme nee al-letua máchimmaki. Bueituk huittine enhimmet eiya juka ín al-leäu, emem sümataká ínomak ä attiak. ⁴Bueituk enhimmeu jiojtekä, tüisi jiokot eiyay entok jiápsipo kaa pappeakane yún opoakay; tē kaa enhim sirok iaka, ál-la enhim jünenaké béchibö jachin tüisi enhim ín naköhui.

Pablo kaa tüisi ayukamta jikörek

⁵Të jábe nee siroktuakame, kaa nee jíba siroktuala, ál-la sümem enhim kétchi, kaa yún nokbáahuäpo, júnelne jiaahua, “kaa yún nokbáahuäpo”, kaa kuttlasi nok báreka. ⁶Iri jabetat kutti nokhuakame enhim bétana hueeka, türi beja yúmalasi taahua. ⁷Én entok emée ä bej-reka kat eaka, chë júnaksanem ä jíapsi yechaka ä jiköripo yúmala, bueituk kaa uttesi ä sirok mûknaké béchibö. ⁸Juäri béchibone eláka ínel enhimmeu jiaahua áapörökem jünetua enhim ä nave bétana. ⁹Bueitukne ket iari béchibö enhimmeu jiojtek, lutüriapo jípubareka sümeku enhim sayhuakapo áman enhim anöhui. ¹⁰Én entok, juka jábeta enhim jiköreu, ínapo kétchi. Bueituk íneli ket jita jikörimachiku, ínapone ket juka

jiokorihuamta jioköre, enhim béchibone íkäi johua, Cristota bíchäpo, ¹¹juka Satanasta kaa itom kobanaké béchibö; bueitukte tüisi jüneiya ára yore ä jooptuähui.

Pueblo Troaspo Pablotra kaa yanti eähui

¹²Buere joära Troaspo nee yepsako Cristota evangelio nok báreka, puertam étaporim jípureka junne Señorta bétana. ¹³In espíritupone kaa yanti eiyay ín hermano Titota kaa ín teaka béchibö. Chúkula, sika huépatne sümem tebotuasuka Macedonia buiärau bíchaane siika.

Cristopo yöhuame

¹⁴Chëte Diosta baïsauhue, juka jíba yölataka itom hueriamta Cristo Jesúspo entok itom huam ámani sümekatante ä jüneriatebo, juka musäla jubäpo ä täyahuamta.

¹⁵Bueituk Diosta béchibö entok Cristota ára jita joäpo, emo jinéulammechi áa béchibö musäla juuba, tē jume emo tärume béchibö.

¹⁶Lüturiapom kókko jubba, kokkona béchibö; tē huamey béchibö entok jü jíapsihuame jíapsi béchibö. Iäri béchibö entok, ¿jábesu yúmalasi au jipure? ¹⁷Bueitukte kaa jume juebenam benna jume tomi yöhuäpo Diosta noki tekipanuame, katte huatem bénasi ä kujaktia, ál-late Diosta bétana jiápsipo kayta esolataka; Diosta bíchäpote Cristota bétana nooka.

Bemela nokta nau tütehuäpo ministrom

3 ¹¿Jachute júchi itom naatëpo ito bétana jíba

buéresi tüsi noknake? ¿Ö tē ä jipüpo yúmala huatem bénasi, cartata túlisi ito bétana nokamta enchim bchéibö, ö enchim tüsi ito bétana noknakéhui? ²Emem itom cartam, itom jiápsipo jiojteri, inélite täyahua carta letrapo, entokte sime yoremem ä nooka. ³Cristota cartatakem täyahua, ito bétana jiojtetaka, kaa tintayi, ál-la Dios jiápsamta espirituyi; tē kaa teta tablapo, ál-la takahua tabla jiápsipo.

⁴Entokte huitti at ehuamta jípure Cristota huämi Diostau bíchaa. ⁵Katte itom jita täya bchéibö áma yúmahuamta jípure, bueítuk huam jita täyahäpo itom ä attiakä bénasi ehuäpo, ál-la jü itom áma yúmähui Diosta bétana huéye. ⁶Aapo íneli itom yauhuak, ministerio tekil áma yúmahuäpo, bemela nokta nau tütehuäpo, kaa letrampo, ál-la espíritupo; bueítuk jü leyta letra yore súuhua, tē jü espíritu jíapsihuamta yore makka.

⁷Entok jü ministerio kókkohuame letrammey tetapo jiojtehuak, ujyóriata jípurey, ä inélipo jume Israelita usiarim karam Moiséja pújbat bitchay, tósali machiriata ä jípurey bchéibö, íri entok lütiseka hueiyey, ⁸¿jatchu kaa chë simek béppa ujyóriata jípure jäni, jü Espíritu Santopo ministerio?

⁹Bueítuk jü ministerio bette nokpo chupeme, simek béppa ujyóriata jípureyi, tē jachu kaa chë júne simek béppa ujyóriata jipunake jü ministerio lútula jíapsihuamta itom makame. ¹⁰Bueítuk huäri simek béppa ujyóriata hueriaihui,

imii huam ä bithuäpo kaa al-lübenna, bueítuk chë júne simek béppa ujyori jü chükula hueme. ¹¹Bueítuk jü lütinakeme ujyóriata hueriay, jü jíbapo bchéibotunakeme chë junne.

¹²Én entok juka böbithuamta jípureka, kaytatte jachin eäka huithuitti nooka. ¹³Entok kaa Moiséja pújbat ahuä patpatiay bénasi, jume Israelita usiarim kaa ä bínnaöké bchéibö, juka huemta, kaitäpo tahuasemta. ¹⁴Të jü bem koba suahua námakaka taahuak, bueítuk én tahuariu tajti, juka Moiséja ley nokta nokhuayo, jü puj pattiria bem jipurëu ámet óreka taahua, íkäi entok Cristo kaitäpo ä tahuariak. ¹⁵Entok ketune éni íri tahuariu tajti, jüka Moiséja Ley nokhuayo, jü velo bem jíapsi béppa órek. ¹⁶Të Señortau bíchaa emo jíapsi kuaktiakätek, jü bem puj pattiriatam ukhuatuna. ¹⁷Bueítuk áapo jü Señor Espíritu; entok jü Señorta Espíritu anépo, sime guoytiari aayuk. ¹⁸Itapo sümekta íari bchéibö, ito pujba étapolataka ä bícha, espejopo bénasi jüka Señorta simek béppa ujyóriata, simek béppa ujyóriapote bemelasi johua, ä alébenatuhäpo, juka Señorta Espíritu.

4 ¹Iaribéchibö itapo íkäi ministeriota jípureka, nak jikolihuamta mabet-lataka katte kom eiya. ²Entok juka esotaté tiusi machik kaa jobare, kabetae baítattähuaka ito buérial, entokte juka Diosta nooki kaa täbuiasi huatem majtia, ál-la juka lutüriapo täyahuaamta jíbba, sümem bétana

ito jüneriateboka Diosta bichäpo.
3 Jü itom evangelio ésotaka órek, entok jíba anéli órek jume emo tärulame béchibö. **4** Imechiri, jü diablo ániat au dios joame, jume Diosta kaa súaleme koba suahuäpo am puj pattiak, bueituk jü Cristota evangelio simek béppa ujyorika kaa am machirianaké bichibö; áapo entok Diosta jiápsäpo tua alébenna. **5** Bueitukte kaa itapo ito nokriabareka nooka, ál-la Jesucristota Señorpo, ítапote entok enchimmeu tekipanuareom bénasi, Jesústa itom naké bichibö. **6** Bueituk Dios nesahuek, jum kaa machiku machiriata ayunaké bichibö, áapo itom jiápsim machiriakame, bueituk íri machiria lutüriapo at jünehuamta täya bichibö, juka Diosta bétana simek béppa ujyorik, Jesucristota pujbäpo.

Diostat ehuäpo jiapsihuame

7 Íkäi buere bejremtate jípure babu báasompo imey báasom entokte itapo, bueituk jü huéchiapo yúmalasi uttiära Diosta bétana huéiyе tē kaa ito bétana. **8** Simekutte jiokot aane, tete kaa kom eiya, námuksite ito bitcha, tete kaa amay ito huiike. **9** Jájjahuaka junne tete kaa itapola aane, huattilataka junne tete ketune jiápsa. **10** Jíbate sime kätana takahuat ä huéria juka Jesústa mukukähui, bueituk kétchi juka Jesústa jiápsau itom takahuammet ä binná bichibö. **11** Bueituk itapo jiápsame, jíbate kókko bareka ito toijla Jesústa bichibö, bueituk kétchi jü

Jesústa jiapsäu itot bittunake itom takahua ára mukemtachi. **12** Iaribéchibö jü kókko huame itot aane, enhimmet entok jü jiapsihuame.

13 Tē Diostat ehuäpo Espíritu Santopo áabenak jípureka, ä: “Jíojeri bénasi anä sualek, huäri bichibone nooka”; ítапote ket ä sualek, iaribéchibote ket nookak. **14** Jünéaka juka Señor Jesústa jaabitetuakame, itom ket Jesustamak jaabitetuanake, entok itom áamak yeu jäbuanake enchimmaki. **15** Bueitukte íkäi simeka joaka jiokot aane, enhim ito naké bichibö, bueituk jü Diosta tühua juebénasi au bürurianake, entok íneli jü Diosta tühua johuame juebenanake Diosta ay úttıl bichibö.

16 Júnentaka júnete kaa kom eiya, elaposu íri itom béppa takahua lütiseka huéiyе, tē jü huaijhua itom takahua chikti táapo bemelasi tahuasime.

17 Bueituk íri chubala jiokot itom anéhui, itot ä johua juka jíbapo bichibö yúmalasi hueka béttesi simek béppa ujyorik. **18** Juka bíthäpo ayukamtate kaa bít báanake, tē juka kaa bít-huamta ál-la; bueituk jü bíthäka ayukame chubala jíbatunake, tē jü kaa bithäka ayukame jíbapo bichibotunake.

5 **1** Bueituk jüneate íkäi itom takahua imii buíapo kaa bínnhuatunakemta juka karita én itom áma anépo ä mójakteko, Diosta bétanate jóata jípure, kaa mamammey yáata, téhuekapo jibäpo bichibö. **2** Imii joakate

ujbuana jiokot eäka, tehuekau joata itom jípureü yaij péaka; ³inélite supetuataka bittunake kaa jujünélaka. ⁴Bueítuk íneli kétchi, jume imi tákahuäpo chubala imi jiápsame, jiokot eäkate ujbuanna; kaa jujünélaka taahua péaka, ál-la nat béppa supetuataka, bueítuk íri takahua én itom jipuréhui jü bemelasi jíapsihuame kaitäpo ä nünake. ⁵Entok Dios färi béchibö itom yáakame, juka Espíritu Santota itom makkak ä lútiuriatunaké béchibö juka itom ä mak-rokähui.

⁶Bueítuk inélite jíba huitti eäka jiápsa, entok jünéaka imi takahuäpo itom aneu tajti, mekkate señortau aane, ⁷bueítuk at eäkate imi naa kaate kaa pusimmea ä bíchaka. ⁸Tête át eiya, itom takahua tösaka péaka, Señortamak an béchibö ⁹tête ínen ket ä jobáare, áamak aneka entok kaa áamak aneka junne, ä éä pamante aneka jíapsibare. ¹⁰Bueítuk úttia itapo sìmetaka Cristota yäura bichäpo itom yeu jáptenakéhui, huehuépulaka ä mabetnake juka bem yáakähui, takahuäpo aneka juka türük ö juka kaa türük.

Tékil ministerio Diostamak au tütehuame

¹¹Jüneaka juka Señorta yorihiühui, yorememte Diosta bem mabetnakëu majtia, tē jü jáchin itom jiápsau Diostau maachi, entok íneline ket eiya. Enchimte ket itom täya machile. ¹²Juka türük ito bétana huemtate kaa júchi enhimmak ettejoa,

ál-late enchim ito bétana ä jipü-ia juka tü ehuamta, bueítuk jume emo jabeleka kaa huitti eäka jiápsame emem ára am yommianake. ¹³Bueítuk itapo rokomtukäteko Diosta béchibote rookom, tē enchim béchibö suamsi ito nüye katte rorokom. ¹⁴Bueítuk Cristota yore nákéhui itom jíapsi yüe, íkäi eäka itom jünerihui: huepulaka sìmem béchibö mukuk, tē juäri béchibö sìmetakam kókkok. ¹⁵Cristo entok sìmem béchibö mukuk, bueítuk jume jiápsame, bejam kaa bempo béchibö jíapsinake, ál-la hua mukuka jiabitekamta béchibö. ¹⁶Inentaka én bat bíchaa itom takaapo kabetae täya, Tête itom huakajpo Cristota täyakätek junne, ente íneli huamte kaa ä täya. ¹⁷Íneli jabetaka junne Cristopo aneme, beméla úsiari, jü örataka jak ayukaïhui amáu tahuak én entok sìme bemelasi yáari.

¹⁸Én entok sìme íri Diosta bétana hueíye, áamak ito tütehuamta itom makkak Cristota huämi, entok Diostamak au tütehua tekilda itom makkak.

¹⁹Dios, Cristotat aaney jume ániat jiápsame áamak tütey, jume yoremem kaa türük bem yáalaü kaa ámet naikiak, entok juka nokta áamak tütehuamta itom tekil makkak. ²⁰Inélite Cristota téhuampo nesauta joaka naa rejte, bueítuk Dios jume huatemmeu ujbuaname bénasi ito huämi, enhimmeute ujbuanna Cristota téhuampo: Dióstamakem emo tüte. ²¹Áapo kaa ä yauhuak

juka kaa türirk, tē ito bëchïbo
kaa türiku naikiahuak, bueituk
itapo jum lútula jíapsihuäpo
naikiahuak, áporikuchi.

6 ¹Íneli itapo, juka tékilta
ámak joaka, kuttílasite
enchimmeu nooka juka Diosta
tühua kaa kia kaitäpo enchim
mabetnaké bëchïbo. ²Bueituk ínel
jiaahua:

Aniata yanti tahuatalatukne
enchi jikkajak;
entok jü jinéuria taahuaritne
enchi aniak.

Ëni ajäria jü ára amä
jehuiteterianakéhui; ëni ajäria jü
jinéuria taahuari.

³Juka kaa türakte kaabeta itot
bit ia ä jíopnaké bëchïbo, bueituk
jü itom ministerio tekiltat kaa
juénak at nok ïaka. ⁴Al-late türirk
juaka ito bittebo jum simeku
Diosta ministerio tékilta joaka,
juebénasi yanti ito nüyeka,
jiokot emo bit-huäpo, kayta
jipuhuäpo, entok jiokot eehuäpo.
⁵Yore bebiahuäpo, carcelimpó,
juebena genteta chayé násuku,
tekipanuahuäpo, yetem jípuhuäpo,
entok ayunahuäpo. ⁶Chücha
machik kaa jipuhuäpo, yun jítat
tüisi júnehuäpo, yore jiokolihuäpo,
kaa bettek jíapsihuäpo, Espíritu
Santopo, entok huitti emo
nakhuäpo. ⁷Lütüria nokpo,
Diosta úttiärupo, lutülay ára ai
nassuahuäpo, batatana entok
mikkotana. ⁸Úttihuäka entok kaa
tüisi ito bétana nokhuäpo emo
úttihuäpo, emo buérialihuäpo
entok kaa emo buérialihuäpo;
yore baítattähuaame bénasi tē
lutüriapo joaka. ⁹Kaa täyahuame

bénaka, tē tüisi täyahuaka; abe
kókko me bénaka tete ketune
jiápsa, kökosi johuaka tete kee
kókko. ¹⁰Sirokamta bénaka, tē
jiba al-leaka, pobem bénaka
tete juebenam rikotela, kayta
jipuremta bénaka tete sümetsa
jípure.

¹¹Cristota súaleme Corintiopo
joome enchimmeu bíchaa itom
teni au étapola; entok itom jíapsi
bueürusi ayula. ¹²Itapote chikti
itom jíapsimakte kayta yeu bëaka
enchim nakké, tē emée enchim
jíapsipo itou bíchaa emodem
ampöle. ¹³Bueituk nanancha ä
inné bëchïbo, itom ito nakéhui,
usiaritau nonokhuä bénasine
enchimmeu nooka, emem ket emo
jíapsi étapo.

Itapote Dios jíapsamta teöpo

¹⁴Katem ámemak puaktia báare
jume Diosta kaa yöremmaki,
¿bueituk jü kaa türirk joame
jachisu au jaläinake jü lütüriata
joamtamaki? ¿Entok jachisu jü
kaa machiriatamak áu türinake
jü machiria? ¹⁵¿Jachisu, Cristo
diablotamak au türinake? ¿Entok
jü Cristota súaleme jü kaa ä
sualem tamaki? ¹⁶¿Jachisum nau
türinake Jü Diosta teöpo, jume
ídolommaki? Bueituk emée Dios
jíapsamta teöpöem, Diosta jiaka
bénasi:

Ámemakne aneka ámemak naa
huenake,
entokne amebéchïbo

Diostunake,
bempo entok ín pueblotunake.

¹⁷Íaribéchïbo ket júneli jiaahua jü
Señor:

Ámenásukem yeu kaate,
éntokem emo naikimte;
éntokem jü jaiti machikut kaa
mamma.

Huanaïne ínapo enhim
mabetnake

18 huanaïne enhim bêchiöbo
achaytunake,
huanaï emée ín üusimtunake,
entok ín malamtunake,
tí jiaahua jü Señor simeku
úttiakame.

7 **1** Én entok emée nakhuame,
jukaï bobithuamta jípureka,
takahuat entok espiritut chicha
machik itot ayukamta bétanate ito
tütterianake, juka Diosta bêchiöbo
jiba santosi jíapsihuamtate
yúmalasi jípunake, Diosta
majhuëka ä yörihuäpo.

*Pablota tüisi al-lähui corintiom
jíapsi kuaktekä bêchiöbo*

2 Tü ehuäpem itom mabeta:
bueitukte kaa türük kaabetau
yáala, kaabate juenaku au
nasontetuak, entokte kaabeta
baitäula. **3** Kanne bettek
enchimmeu nok báreka nooka;
bueitukne bannataka béja enhim
ä tejhuasula, ín jiápsipo enhim ín
jípuröhui itom jiápsäpo entok itom
nau kókköpo. **4** Kanne tihueka
enchimmeu huitti nooka. Entokne
enhim bétana tüisi buere al-leiya,
jíapsi yejtehuamtane yúmalasi
jípure, entokne yúmalasi ä jípure
juka al-lehuamta, jiokot anhuäpo
junne.

5 Bueituk Macedonia buiaräu
yajaka naateka, itom takahua
caa jimyoreriata jípurek, ál-late
simeku jiokot eetusasuahuak,

pákutana bétana nau nassuahuäpo
entok huaijhua bétana entok
majhuëka jiokot aaney. **6** Të Dios
jume jiokot eäka ä bétuk emo
nuyeme jíapsi yechame, itom
jíapsi yetchak Titota itou yepsako.
7 Entok kaa itou ä yepsaka bêchiöbo
jibba, ál-la kétchi jum jíapsi
yejtehuäpo enhim bétana ä jíapsi
yechahuakapo, entok ket itom
ä tejhuak juka tüisi nee nákeka
ino bêchiöbo enhim buanähui.
Huanäine iari bêchiöbo chë júne
al-lëiak.

8 Elaposune huäri cartai enhim
siroktuak, tē én kanne jachin eiya,
bueituk júnaköi jiokot jiaka junne,
huäri carta chubala jiba enhim
siroktuak, **9** tene én al-leýia,
kaa enhim sirok tuahuaka
bêchiöbo jibba, ál-la, sirok huäpo
enhim jíapsi kuakteka bêchiöbo;
bueitukem Diosta bétana
siroktuahuäk, íneli, imi huäm
kayta enhim tarunakë bêchiöbo.
10 Bueituk jü Diosta bétana
sirokhuame, jíapsi kuaktihuamta
yore makka, jinéuriata bêchiöbo,
iari bétanate kara täbuiasi eiya, tē
jü ániapo kia sirokhuame, kókko
huamta huéria. **11** Bueituk íneli
Diosta enhim siroktuakäpo, jita
tü eerita enhimmeu yauhuak,
jachisem emo aniajum kachin
anmáchiku, enhim majhuë
násukem yore nakhuamtem nee
makkak, entok juka enhim
naibukëhuem tüteka tüisi
tahuariak, bueituk inëlem jum
simeku chicha machik kaa
jípureka taahuak. **12** Bueituk
íri enhimmeu ín jiojtekähui,
kaa juka kaa türük yakamta

bétana hueiye, entok juka kökosi yahuakamta bétana junne, ál-la, Diosta bíchäpo, ä jünerianä béchïbo, juka tü eerita ito béchïbo enchim jípurëhui. ¹³İari béchïbote jíapsi joahuak jü enchim jíapsi yejteriayi.

Tête chë júne al-leýa juka Titota al-lea béchïbo, bueítuk ä espíritupo oúsi ehuamta enchim ä makaka béchïbo. ¹⁴Enchim bétanane ino úttilsulataka kanne tiusi tahuala, bueítuk sime ïaribétanate lúturiata nok-la, entok kétchi jü Titota bétana itom ito úttilekäu lúturiataka taahuak. ¹⁵Áapo chë júne enchim nakkë, enchimmeu huatoka jachin simetaka enchim ä nok jikkajakä béchïbo, entok jachin Diosta yörihuäpo emo yoaka enchim ä mabetakä béchïbo. ¹⁶Al-leane simeku enchimmet huitti äaka.

*Cristota súaleme béchïbo
tomi nau toijhuame*

8 ¹Íneli kétchi hermanom, enchimtä tejhua juka Diosta tu eäu Cristota sualhuäpo nau anim makhuakahui jum Macedonia buiärapo. ²Bueítuk jiokot ámeu huë násuk junne, jü simek béppa bem al-leahui entok polobemtaka junne, rikosi jita jipuhuä bénasim kaa emo jiokorek. ³Bueítuknä jüneriatebo, juka tomita Diostau bíchaa naïkiata al-leaka úttiärata bem jípurëpo ámani, entok chë junne bem úttiära áma yumä béppa. ⁴Bempom juebénasi itou ä aahuak juka al-lehuamta Diosta bíchäpo jipurokaka, jume Cristota

sualhuäpo aniabaahuäpo. ⁵Entok kaa itomä boobichä pámani, ál-lam Señorta mampo bat emo tojaka ofrendapo, chükula entok itom aniahuäpo Diosta äa pámani. ⁶İari béchïbote Titotau kuttílası nookak, bueítuk jachin bannataka ä naatekä pámani, íneli kétchi enchim násuk ä chupa sahueka, juka Diosta tühua téktilta. ⁷Íneli kétchi, emée simekuchem Diostat ehuamta yún jípure, nokta nokhuäpo, jita täyahuäpo, entok simekuchem kaa bettek jiapseka ára jita johua, entok enchim itom nakedo, íkäi tomita Diostau bíchaa naïkiata entok Diosta tü eäu yünem ä jípure.

⁸Kanne nesahuemta bénasi nooka, ál-la ä jöbila béchïbo, jume huatem ára jita joápámani, entok kétchi jü yore nakhuamta kayta esoka enchim jípurëhui.

⁹Emem béja ä täya, juka Diosta tühua itom Señor Jesucristota jípurëhui, bueítuk itom ä nakë béchïbo poobetaka taahuak, rikotaka junne, bueítuk emée ä pooberayi rikotukäem.

¹⁰Entok iayirine consejota enchim makka, bueítuk iri enchimmeu túri, jume bannataka naateka, kaa ä joaka jíbba, ál-la ket ä huatiaka, iebu huasukiay naateka. ¹¹Én entok kétchi akem ä yáa báreka eýa, bueítuk jachin lauti enchim ä huatiäkä pámani, ínëlem ket ára ä chuppa ä yáabahuä pámani enchim áma yumäpo. ¹²Të tua batchu jü ínel ehuäpo ayuka yabahuame, ára yáatu áma yúmahuä pámani, të kaa áma yúmahuä ee.

13 Tëne kaa íkäi nooka, huatem yún jita jipunakë bëchïbo, enhim entok kaa kayta jipunakë bëchïbo.

14 Ál-la imechi taahuarimmet jü naarekik jípubahuäpo, jü yún enhim jita jipurëpem bempörim ára ania, bueituk chükula enhimmeu jita bëyei bempom yún jita jípurëtek ára enhim ania, íneli jü nanäla ehuame enhimmet ayunake.

15 Jiojterita jia bénasi: “Jü yún jita toboktiakame, kaa yún ä jipurek, të jü chë ilikkik toboktiakame, kaa chë ilikik jípurek.”

Tito entok jume ä jaläim

16 Të Diostate baïsahue Titota ä jiápsipo enhimmeu tü ehuamta ä jipurekä bëchïbo ket jíba ino bénasi.

17 Të lütüriapo nokta mabetak ä tutürek, bueituk tuisi enhimmeu bíchaa tü eäka, íneli siika enhimmeu bíchaa ínel ä eäpo.

18 Entokte senu hermanota áamak áman bíttuak, iari bétana jü tuisi nokhuame sime Cristota sualhuäpo nau animmet jikkajtu. **19** Të kaa íri jíbba, ál-la ket jume iglesiam bétana ä tekia makhuak itomak ä huenakë bëchïbo enhimmeu bíchaa itom katëpo, juka itom nau tojakäu enhimmeu hueriu bëchïbo; të íri ministerio tekil itom joäu Señorta jíba úttil bëchibota johua, entok enhim tü eäu jüneriatebö bëchïbo.

20 Kaabetaate kaa türük itot nok-ia, juka juebenak nau toijhuakamtat itom tekipanuä bétana. **21** Juka lútula huemtate jobareka eíya, kaa Señorta bíchäpo jíbba, ál-la ket jume yoremem bíchäpo.

22 Kette ámemak áman ä bíttuak juka itom hermano, juka tü ehuamta juebenak bétana ä jípureüte juebénasi ä bil-la, të én entok chë junne, jü tü ehuame at aika, enhimmet tuisi huitti ä eä bëchïbo. **23** Të Titota bétana, ínapone ä jalaék entok nee aniaka tekipanua enhim bëchïbo, entok itom hermanom bétana, cartata bem hueriapom Cristota sualhuäpo nau anim bétanam aman bittuari Cristota looria bëchïbo. **24** Bempörimem jünetaua, Cristota sualhuäpo nau anim bíchäpo, juka enhim am nakëhui entok juka huitti enhimmet itom ito úttilöhui.

Jü tomi nau toijhuame hermanom bëchïbo

9 ¹Jume Cristota súaleme bëchïbo nau toijhuamta tékil bétana, kanne éntok enhimmeu jiojtenake türi bejja. ²Bueituk juka enhim tü eäune täya, íneline enhim bétana0020tü eäka entok al-leaka Macedonia buiärapo anemmeu nooka, bueituk jume Acaya buiärapo joomem iebo naateka huechiampom emo jípure; íneli jume huate enhim jüneriakam ä innéak juka huatem aniabahuamta. ³Tëne jume hermanom enhimmeu bittuala, bueituk jü enhim bétana tuisi huëpo itom jünereäü, kaa kia bejatunake; të ál-la ín jiä bénasi, huechiapem emo jípunake.

⁴Jachinaik huate macedoniom ínomak äbo sajakätek, enhim kaa huéchiapo anemem teunake, huanäite tuisi tahanake, huitti

ehuamta enchimmet ito jípuré báchibo, tē jü tiusi máchira kaa ito báchibo ál-la enchim báchibotunake. ⁵Ínëli, úttiatuk kuttíiasi hermanommeu ín noknakéhui, enchimmeu bat am kannaké báchibo, entok bannatka juka huatem aniahuamta bétana enchim nokakaü, huéchiapo bat enchim emo jípunakéhui, bueítuk kaa úttiapo námakak jiapsea enchim nahuä toijnaké báchibo juka huatem ai enchim anianakéhui.

⁶Tëne ínen ket jiaahua: Jü kaa jaikik echákame, ket kaa jaikik toboktianake; tē jü yún echákame, ket yún jichupata toboktianake.

⁷Hueépulakam jiápsipo bem nenki báreka eäu nenkinake; tē kaa ä beutireka, entok kaa úttiapo bénasi, bueítuk Dios ä nakke juka al-leaka, Diostau tomita buisemta. ⁸Entok Dios úttia jipure, enchimmet ä bürurianaké báchibo juka Áapörík tühua, jum ínëli bithuäpo, jibem simeku yúmalasi jita jípunake entok kayta enchimmeu bínake jum tühuata johuäpo. ⁹Ä jiojteri bénasi:

Ä naükimtek, póobem miikak, jü lútula jita ä joáu, jíbapo báchibo órek.

¹⁰Entok hua Dios báchiata et-baremta makame, entok juka jíbuamta paanim, ínëli yore miknake entok ä bürurianake juka ethuakamta, entok juka chupuka takamta bürurianake, lútula enchim jita joapo. ¹¹Bueítuk ínëlem simeku rikomtunake huanärem kaa emo ámpoleka yún huatem ára anianake, íri itot ä

johua juka Diosta báisaihuähui.

¹²Bueítuk íri ministerio tékkil johuame, kaa juka Cristota sualemmeu bëyemta jíba johua, ál-la ket áma juebenna jü Diosta báisahueka itom anéhui.

¹³Bueítuk íkäi ministerio téktilta bíchakam Diostam útilnake, juka Cristota evangelio nesahui enchim joä tiaka, entok kaa emo ámpoleka enchim am aníaka báchibo, bempörim entok simeem.

¹⁴Ínëli kétchi juka oraciónta bempörim joäpo enchim báchibo, enchimim nakke, juka Diosta tühua juebenak bëppa enchimet ayukä báchibo. ¹⁵iDiostate baisahue, simek bëppa yörisi machik itom ä makaka báchibo!

*Pablo nok naksua ä
ministerio tekil báchibo*

10 ¹Ínapo Pablo enchimmeune ujbuanna Cristota úttesi yore nake pámani, bueítuk enchimmak anëtekne kaa jikat eäka tülisi nonoka, tē kaa enchimmak anëtek entokne kuttíiasi enchimmeu nonoka. ²Huittine enchim tejhua, enchimmak anëtekne kaa kuttíiasi enchimmeu nok báare, íkäi kuttila noktane huitti nok báreka eíya, jume kaa türik itom joä tiammehui. ³Lütüriapote takahuäpo aneka jiapsa, téte kaa juka takahuata huaatiaü johua. ⁴Bueítuk jum nassuahuäpo ai itom ito aniahui katim imi ániapo joome, ál-la Diosta uttiärapo hueiye, bueítuk juka buéresi úttiaka órekamta kaitäpo tahuaria báchibo. ⁵Juka

nokta huëpo Diosta bej-reka jikau au cháalata kom tatap bchéïbo, huanäi juka sime éerita Cristota nesahui jobahuäpo ä hueriu bchéïbo. **6** Éntokte ínél jü kaa tüisi anhuamtat kutti nokbare, juka Diosta nesahui yúmalsi enchim joayo.

7 Juka bithuamtem at suaka ä bitcha. Bueïtuk jábe ä jiasipo Cristota au jípurë tíame, íkäi ehuamta ket jípunake, jachin jábe Cristotat áu anë tíame, bueïtuk ítapote ket anëli Cristotat aane. **8** Elaposune chë júne ino úttile, jum yäura úttiata ín jípurëpo, íkäri jü Señor itom ä mak-la enchim ái itom yötutuanaké bchéïbo, tē kaa kaitäpo ai enchim itom bínnaké bchéïbo, iari bchéïbo kaibune ái tiunake. **9** Bueïtuk kaa täbuiasi bittunake, ín jöjterimmea enchim majtuam tenasi. **10** Bueïtuk lütüriapo huate ínel jiaahua, jume cartam úttia entok kuttílasim nooka, tē áapo áma anëtek kaa kuttílasí nooka, ä nokaü entok kaa sualmatchi. **11** Íkäine ä jüneria-ia juka nokakamta, jachin juka cartapo itom nokä bénasi, kaa áma aneka entok áma aneka junne, juka yáa baahuamtate yáanake.

12 Bueïtuk katte huatem bénasi ito nübareka eíya, entokte kaa áme bénasi ito jikau catcha báare; bueïtuk bempom bempolaka nau emo jujünakte, entokim nanancha emo bíchaka kaa sua eíya. **13** Tē itapo katte kia jájana ito úttile báanake, ál-la juka jünakterita Diosta yechaläpo ámani, bueïtuk ínél enchimmeu

yaij bchéïbo. **14** Katte chë béppa ito eria, kaa enchimmeu yaijlamta bénasi, bueïtuk ítapote bat echimmeu yájjak juka Cristota evangelio hueriaka. **15** Katte täbuik téktila johuäpo chë júne ito úttile báare, ál-la juka Diostat eäka enchim yöötü pámani, enchim násukte útteluaka binná, juka jünakterita itom jípurë pámani. **16** Éntokte sime kätana juka evangeliota huatemmeu nooka, enchim anëpo chë huannabo, kaa täbuik tekipanuälapo kikkimuka, kaa täbuik tekilpo ito úttile báreka.

17 Tē jü au úttileme, Señorpo au úttilnake. **18** Bueïtuk jü apola au jikau catchame Dios kaybu ä úttilnake, tē jü Diosta úttileü ál-la.

*Pablo entok jume apóstolim
ára nokichim*

11 **1** Ili rokosi nee anëpem nee jiokorekätek türeíyey, ä ínëlituk jehuitéem. **2** Bueïtukne näibukeka, Diosta bchéïbo enchim näibukke, bueïtukne huépülak jíba enchim kunatua báare, bueïtukne jamut bemeta bénasi Cristotau bíchaa enchim yeu jábua báare. **3** Tē jachin jü bakot ä arahuë páman Evata bältähuak, ínëli jü enchim innëau ára au nayote, jum enchim jiápsipo huitti eäka Cristota sáu enchim katépo. **4** Bueïtuk jábe itou yepsaka täbui Jesústa bétana itou nokäteko, jü enchim itom majtiakä bëppa, entok kétchi eme juka espírituta enchim mabetakä bëppa täbui espírituta mabetätek, entok täbui evangeliota enchim mabet-lä bëppa, ä turiakä bénasem eäka

ä jehuiteria. **5** Bueituk kaitäpone ino chë ilitchile, huamei buere apóstolim náapo. **6** Eläposune ín nokäpo, kaa tua tüisi huéchiapo nooka, jum jita täyahuäpo kaa juneli; bueituk simeku jum jita itom joäpote enchim ä jüneriatuala.

7 ¿Jachune kaa tüisi ayuk jäni sümem bétuk ino tahuariaka, enchim éntok jikat tahuariaka, bueitukne Diosta evangelio enchimmeu nookak kayta enchimmeu aahuaka? **8** Huate iglesiam kaa tómeke tahuala nee ania báreka, íméri nechim bejtuala enchim nee majtianaké bchéibö. **9** Jiokot eäka enchim násuk nee aneyo, kaabetaune jita áahuak, bueituk juka inou býemta, jume hermanom Macedoniapo joomem nechim ania, simekutne ino suayak, entokne simeku ino suayanake, kaabetau kayta jita au bchéibö. **10** Cristota luturia inot anë bchéibö, kaabe nee ä úkhuanake juka yúmalasi ín al-leähui jum Acaya buiärapo. **11** ¿Jatchiaka? ¿Jachune kaa enchim nake, jäni? Dios jüneiya enchim ín nakéhui.

12 Juka ín joaüne jiba naburutti jobare, bueituk jume jítat júne jiahuiteka Diostat emo tekipanuä tíame, katim emo ito benä tianake. **13** Cristotahuim emo apóstolim tiaka, Diosta tekilpom tomi yö báreka, të íméri katim Cristota apóstolim. **14** Entok kara at guomtisi maachi, bueituk Satanás apöisu tua ángel machiriata bénasi áu sasankotua. **15** Bueituk ínel ä huépo kara át

jünnera eetu bueituk jume au tekipanuame kechim täbuiasi emo yáaka, lítüla emo tekipanuä tiabare; íkäi tékilta bem joä pámani bette nooki ámet chupana.

Apóstol Pablota jiokot anéhui

16 Júchine ínel jiaahua: káabe rokota bénasi nee jípunake; të emée jiba íneli ino bétana eätek, rokota bénasem nee mabeta, ili ino úttile bchéibö. **17** Juka ín nokähui, kanne Señorta eäpáman ä nooka, bueituk roko ehuápáman hueíye. Jü ín ino útilöhui. **18** Bueituk juebénakam huakajpo emo jábele, ínapone ket ino úttile báare. **19** Bueituk eme susuakame jume rokosí emo nüyemmakem ára emo hueria, emée suamsi emo nüyeme. **20** Bueituk jábeta úttiapo enchim tekipanuatuayo katem jijiale, entok jábeta enchimmey tüisi tahuayo, entok jábeta jita enchim: üuhuayo, entok jábeta au jikau chatchayo, entok jábeta jopemmet enchim chonayo, yantem eäka ä bitcha. **21** Inobéchibö tiusi maachi jiöbe jü ín nokähui, tete iäri bétana katte úttiata jípure.

Të jume huatem nokaka áma emo yumä teätek, ínapone ket áma yúma eläposu roko jeuhuey jü ín nokähui. **22** ¿Bempom hebreom? Ínapo kétchi, ¿israelitamme? Ínapo kétchi. ¿Abramta usiarimme? Ínapo kétchi. **23** ¿Cristotahuim ministrom? Ínapo chë junne (rokota bénasi nee nooka); bueituk tékilta Johuäpo, ínapo chë júne

tekipanuala; yore bebiahuäpo juebénasine bemmuchari chë áme béppa; carcelpo yore joahuäpo chë burusi; jinhua machiku abe yore suahuäpo juebénasine áma naa simla. ²⁴Judíom bétanane mammisi ä mabet-la juka yore bebiahuamta, huépülak béchïbo kaa cuarentasi. ²⁵Baysine jibebiammey betmuchari, sejtolne tetammea mamaasuri. Baysine barcota roptey áma hueiyey, senu tukaapo entok senu taapone bahue násuk ansula barcota roptépo. ²⁶Böommet boojohuäpo juebénasi; bathuempo jinhua machiku, lak-ronim násuku jinhua machiku, jum jinhua machiku jume judío naciompo ínomak joomem násuk, entok kaa judíom násuk jinhua machiku, buere joära násuk jinhua machiku, ánia see paria násuk jinhua machiku, bahue násuk jinhua machiku, jume emo hermanom tiaka kaa huitti jiápsame násuk jinhua machiku. ²⁷Lotteka tekipanahuäpo, juebénasi kaa kothuäpo, juebénasi tebaureka, entok baímukhuäpo, juebénasi ayunahuäpo, joäsuahuäpo entok kaa sankohuäpo.

²⁸Ikäi sümetsa hue násuk, jü chikti táapo ínou yeu matchume, sime iglesiam bétanane obiseýa. ²⁹¿Bueítuk jábeta koköri huechek, ínapone ket koköri huehueche? Bueítuk jábeta jióptuahuakne, kujti eäka kaa al-leaka tatahua. ³⁰In ino útilnakeu ä úttiatuk, inone útilnake, kaa ín úttiakäpo. ³¹Jü itom Señor Jesucristota Dios Atchay, jü yü-tütti al-lerita

attiaakame, jüneiya kaa ín kia nokähui. ³²Bueítuk pueblo Damascopo nee aneyo, jü rey Aretastau gobernador jume damasenom buere joära suayay, nee buijtebo báreka. ³³Të barda bentanapone buere kanajtupo huannäbo kom yéchahuak, huanäine ínél ä mampo ino yeu huikek.

Huantiria takat innéhuame

12 ¹Lutüriapo ino béchïbo kaa türi ín ino jikau catchähui, tene juka ín bíchakähui entok juka Señorta inou yeu machiriakaü nokbare. ²Senu yoremata Cristota sualhuäpo täya, bueítuk catorce huasuktiriam hueíye tehuekapo Diosta jiápsäpo jikau nótiriahuak. Kanne jüneiya ä takahuäpo ö espíritupo; Dios jíba jüneiya. ³Entokne ä täya huakai yoremata, ä takahuäpo ö kaa ä takahuäpo, kanne jüneiya, Dios ál-la ä jünería. ⁴Tehueka paraisou ä nótiriahuakahui, ímiri nokta jikkajak tē íri nooki entok kabemmeu ára noktu. ⁵Íri yoremata bétanane ino úttile, tē ino bétana entok kaitápone ino úttile báare, ál-la jum kaa ín úttiakäpo. ⁶Të ínapo ino úttile báarétek kaa kia béra eíyey jü ín nokähui, bueítukne lutüriapo nook eíyey, tene ä tojja bueítuk kaabeta täbuiasi ino bétana eenakë béchïbo juka inot ä bichähui entok inot ä jikkajakähui.

⁷Bueítuk juka buéresi inou yeu machiriahuakamtay, kaa ino jabelnakë béchïbo, ín takahuat

huantiria huicha sósoria tenaka inou bittuari, Satanásta nesahui joame jopemmet nee chonamta bénasi. ⁸ Íari bétanane Señortau baysi ä aüsula nee ä úhua sahueka. ⁹ Të áapo ínel inou jiaahuak: “In tühua emobéchíbo yúmalal; bueítuk jü ín uttiära yúmalataka tatahua jum kaa úttiata ayukäpo.” Íaribéchíbone tü eehuäpo ino úttilnake, jum ín kaa úttiakäpo Cristota uttiära inot tahanaké béchíbo. ¹⁰ Entok Cristota ín naké béchíbo ál-leane jum ín kaa úttiakäpo, kaitäpo bit-huaka junne, símeta inou bëye násuku, kaa tüisi bit-huaka, entok Cristota béchíbo jiokot anhuäpo. Bueítuk jum ín kaa úttiakäpone, chë úttiaka tatahua.

*Pablo obisi eyay Cristota
sualhuäpo nau anim
Corintiopo joomem béchíbo*

¹¹ Ino úttilekane kaa suakamta bénasi tatahua, të emée úttiapem nee junëli ayutuak. Bueítuk ínapone enchim bétana úttil eehuay; bueítuk huámei buere apóstolim náapo kaitäpone yeu tatahua, eläposune kayta bejre. ¹² Sime juka apóstol señaltane enchim násuk yauhuak yanti ino nüyeka, juka Diosta ára jita joähui entok jume milagrom, tua jüneriahuak ín apóstoltukähui. ¹³ Bueítuk emée jitäposem yeu tahuala jume huatem Cristota sualhuäpo nau anim násuku, bueítuk ínapone kayta enchimmeu áula enchim nee anianaké béchíbo, jíkäi ín kaa ammäli ayuri, nechem at jiokore!

*Pablo am tejhua bajikun
huëpo ámeu yebijrokaka*

¹⁴ Bajikun huëpone enchimmeu huebáreka huéchiapo aane, bueítukne kaitäpo enchim muksi eetuanake enchimmeu jita aahuaka. Juka enchim jípurëune kaa jaria, të enchim ál-la, jume usiarim katim áchayhuarim béchíbo tomita nau toijnake, ál-la jume áchayhuarim bem üusim béchíbo. ¹⁵ Ínapone tüisi al-leaka juka ín jipurëu toijnake jita ái jinnü béchíbo, entok eläposune ínapo áma ino lütia yore nakhuamta enchim jíapsim béchíbo huatiaka, eläposune ínëli enchim nákeka, ínapo chë júne kaa nakna.

¹⁶ Të jü enchim kaa ín obisi eetuähui, jü kayta enchimmeu ín ahuaü huitti jüneriahuaka jipuhuä, të huate nee buere machi tíya jänitukne ín arahuäpo am baitähuaka jita am úkuak.

¹⁷ ¿Jachune enchim baïtaula jum jabeta enchimmeu ín bíttuakäpo?

¹⁸ Juebénasine Titotau ínel jiaahuak, áman enchimmeu ä hue sahueka entokne áamak senu hermanota áman bíttuak. ¿Jachu Tito enchim baitähuak jäni? ¿Jachute kaa huepul espíritupo nau eiya, entok huepul huaraktiriapo?

¹⁹ Jámakem enchimmeu itom ito jiokorë teiyey. Të kaa junëli; Diosta bíchäpo entok Cristota tehuampote nooka. Íri sime emo nakhuäpo hueíye, enchim áma yötunaké béchíbo. ²⁰ Jámakne kaa enchim ín teubarë bénasi

eäka sum eíya, entok jámak eme ket nee teunake tē kaa enchim eä pámani. Bueítuk jámak enchim násuk ayuk jü enchim nau nok nassuähui, huatek attia jípupeehuame, juëna omtira, emo näkimtehuame, huatemet bettek nokhuame, juënakau au jabelhuame entok jájana emo nühuame. **21** Entok enchimmeu nee notteko, tiusi machikne Diosta bíchäpo innénake, entokne jáamak ket buannake, jume juebenak kaa türük joaka kaa emo jíapsi kuaktiamë bchéibö entok jume chücha machiku jiápsaka, jámutta kaa jubeka ámak jiápsame, entok kaa turik johuäpo jiápsaka junne.

*Huitti am tejhuakahui
entok teboteri ä luutepo*

13 **1** Ëni bajikun hueíye jü enchimmeu ín noitinakéhui. Juka enchim násuk kaa tüisi hüépo, guoyim o bajim bíchäpo sümata huitti tahuariatunake. **2** Bannatakane ä noksula, én entokne júchi ínel jiaahua enchimmak anemta bénasi, én entokne kaa enchimmak aneka ámeu jiojte jume bannataka Diosta bejrim yáakammehui, entok sime jume huatemmehui, bueítuk júchi enchimmeu yepsakätek kaabetane säbuilanake. **3** Bueítukem ä jüneria báareka ä jaria, nee nokay Cristota inot anéhui, áapo entok enchim násuk kaabeta säbuila, ál-la enchimmet uttiata jípure. **4** Eläposu kaa úttiakamta bénasi kúrusit poponhuak, Diosta utteara

bchéibö jiápsa. Alëbénasi ítapote ket kaa úutiak, tete ámak jiápsa Diosta utteara itot anë bchéibö.

5 Enchimechem nat suhua, jachem Diostat ehuäpo aane jäni; emoem jüneria enchim áma yumähui. ¿Ö katem emo täya, Jesucristota enchimmet anéhui, ö jamakem kaa áma yúmaka tatahua? **6** Tete jüneiya enchim jünenakéhui, elapo júneriatunake itom ál-la ama yumähui. **7** Entokte jíba Diostau enchim nok-ria, kaa türük kaa enchim yanake bchéibö; tē íkai enchim joay katte itapo ito útil-ia. Ál-la enchim juka türük jonákë bchéibö, eläposute itapo kaa áma yumatma benna. **8** Karate jita johua lítüriata bej-reka huemta, tē lítüriata bchéibö ál-la. **9** Al-lehuamtate jípure kaa itom uttiaka bchéibö, tete enchim úttiata jípu-ia, entokte ketune Diostau enchim nok-ria yúmalasi Diostamak enchim jíapsi-ia. **10** Íari bchéibone enchimmeu jiojte kaa enchimmak aneka, bueítuk enchimmak anetek kaa kuttilak nok bchéibö, juka yaura uttiata Señorta nee mak-la pámani, íkaine mak-ri ai yötü bchéibö, tē kaabeta kaitapo ai tahuaria bchéibö.

11 Jum simeku hermanon, ál-leaëm, kayta áma bëyepem yúmalasi emo jípure, emoem jíapsi joiya, nanabeuchem eíya, éntokem yanti eäka jiápsa; huanäi jü Dios yanti ehuamta entok yore nakhuamta jípureme, enchimmak annake. **12** Emóem tebotua Cristota sualhuäpo emo nakeka. **13** Sime jume santosi jiápsame enchimim tebotua.

¹⁴Señor Jesucristota tü eäu, jü
Diosta yore nakëhui, entok Espíritu

Santota jiápsipo jipuhuame,
enchimmaktunake. Júnentunake.